

Béda

Školní časopis Základní školy Bedřicha Smetany v Lanškrouně

Co v tomto čísle najdete?

Lambada	2	Trocha environmentální výchovy	13
Vybarvi obrázek.....	3	Novinky z Pet Heroes	14
Prvňáčci v knihovně.....	4	Vánoční pokrmy našich předků.....	16
Podzimní návštěva předškoláků z MŠ Na Výsluní.....	4	Rozhovor s Gabrielou Vogelovou	18
Motýli v naší družině.....	5	Okénko do světa deskových her.....	20
Třetáci na Mariánské hoře	5		
Halloweenské učení ve 3.A	6	Lušfenky:	
Exkurze 4. tříd do Země Keltů	6	Kvíz o zimní přírodě	21
Mandaly	7	Najdi šest rozdílů.....	21
Duchové z kelímků potěšili seniory	7	Anglická obrázková luštěníka	22
Týden se Španěly.....	8	Anglická vánoční luštěníka	22
Volba povolání na SOŠ a SOU Lanškroun.....	9	Německá zimní luštěníka	23
Exkurze žáků do Zoo Praha.....	10	Zimní luštění pro zahřátí.....	23
Přírodovědný klokan 2025	11		
Matematické soutěže	12		
IT-SLOT	12	Výherci z minulého čísla.....	24

Lambada jaro 2025

Nechceš psát písemku?
Snadná pomoc. Zkus Lambadu!

Jméno a příjmení:

_____

Doplň své celé jméno
a třídu a výstřižek vhod
do Bédovy schránky
do středy 4. února 2026.

Třída:

_____

Redakční tým
pro školní rok
2025–2026

- Běla Adamecová, VI.A
- Radka Holubcová, VII.B
- Veronika Ševčíková, VII.B

- Šimon Šembera, VIII.B
- Vu Manh Hung, VIII.B
- Vojtěch Krátký, VIII.B ZŠ Dobrovského

Vybarvi obrázek

Vybarvený obrázek podepiš, poznač svoji třídu a poté vhod do Bédovy schránky.

Pro 1. stupeň

Veronika Ševčíková, VII.B

Pro 2. stupeň

Karolína Schmiedová, VII.B ZŠ Svobodné Dvory

Prvňáčci v knihovně

Mgr. Markéta Dvořáčková a Mgr. Ladislava Zachařová

Ve středu 8. října šly děti na besedu s kreslířem Adolfem Dudkem do knihovny. Bylo s ním velice veselo, děti kreslily, říkaly legrační říkanky, zpívaly, cvičily. Někteří prvňáci si také přinesli knížky, které pan Dudek ilustroval, k podpisu. Jak veselá tato akce byla, uvidíte na fotkách.

Podzimní návštěva předškoláků z MŠ Na Výsluní

Mgr. Ladislava Zachařová

Také letos nás 13. listopadu 2025 navštívili předškoláci z MŠ Na Výsluní. Tato návštěva se nesla v podzimním duchu. Nejdříve se děti podívaly na dvůr a hledaly mezi zvířátky a květinami známé obrázky ve venkovní učebně. Tradičně navštívily pana ředitele v ředitelně. Na cestě ke třetákům zdolaly jen skákacího panáka na chodbě a pak už je čekalo setkání se žáky třetích tříd. V obou ročnících je žáci mile přivítali společnou písničkou s pohybem a další práce se nesla v přátelském poznávání. Děti řešily úkoly z říše zvířat, hledaly cestu z bludiště nebo pomáhaly veverce sbírat a počítat oříšky.

Tradičně je nejvíce zaujaly činnosti na interaktivní tabuli.

Odpolední návštěva byla pro mnohé děti moc krátká. Proto jsme se hned domluvili, že podobné setkání usku-
tečníme ještě jednou na jaře.

Děkuji paním učitelkám třetích tříd za přípravu odpoledne a všem z MŠ za milou návštěvu.

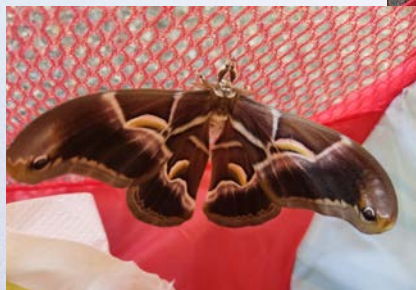
Motýli v naší družině

Lenka Smolová

Ve školní družině jsme měli kukly martináče pajasanového. Nejdříve jsme jim udělali domeček, aby se jim u nás líbilo. Každý den jsme pozorovali, co se s kuklami děje. A pak přišlo to nejzajímavější, z kukel se vyklubali krásní motýli.

Martináč pajasanový je jeden z největších nočních motýlů na světě, nepije nektar jako jiní motýli. V dospělosti už vůbec nejí, protože žije jen pár dní, aby mohl naklást vajíčka a pokračovat životní cyklus.

Bylo to velmi zajímavé a poučné.

Třetáci na Mariánské hoře

Mgr. Eva Böhmová

Dne 29.9. vyrazili žáci 3. ročníků na výuku do terénu. Autobusem jsme dojeli Mariánskou horu. Zde jsme si prohlédli kostel, dozvěděli jsme se něco z jeho historie i jaká pověst se k němu pojí.

Také již víme, že toto místo je na hlavním evropském rozvodí. Z východního okapu (pravá strana) stéká voda do povodí Moravy (Dunaj) a teče až do Černého moře, západní okap posílá vodu do povodí Orlice (Labe) a do moře Severního.

Dále jsme si prošli křížovou cestu - 14 zastavení Ježíše.

Bojovkou v okolí jsme si připomněli i svátek sv. Václava a informace o něm.

Po svačince v přírodě jsme se vydali pěšky směrem k Lanškrounu. Během cesty byla zastávka na doplnění vitamínů z jablíček. Také jsme pracovali s mapou a procvičovali orientaci v krajině, světové strany, značky na mapách.

Cestou jsme pozorovali přírodu, jak se pomalu chystá na zimu.

Poslední zastávka byla opět o doplnění vitamínů. Tentokrát ze švestek, které nám zanechal sv. Václav.

Než jsme došli ke škole, zvládli jsme ujít asi 8 kilometrů.

Skvělá práce.

Halloweenské učení ve 3.A

Mgr. Eva Böhmová

Ve čtvrtek 30. 10. měla 3.A celý den Halloweenskou výuku. A co to obnášelo? Čtení, matika a luštění mělo ten den halloweenský kabátek. Po vyluštění mini sešitku na děti čekala běhačka na chodbě, kde luštily tajenku.

Proběhla i úniková hra na PC. Na závěr dne si vyrobily tematickou pavoučí čelenku. Den se vydařil, všichni jsme si to užili.

Exkurze 4. tříd do Země Keltů

Sabina Rybaříková IV.A a Mgr. Lidmila Pluhařová

Ráno jsme se sešli před školou a vydali se autobusem do Nasavrku. Jedeme do Země Keltů. Viděli jsme dům kováře, navštívili keltský dům, ve kterém se sušily bylinky. Měli tam také vázy, na kterých bylo zvláštní to, že neměly ucha. Dále tam byly zbraně i věci denní potřeby. Pak jsme šli střílet z luku a zabojovali si s mečem a štítem. Potom jsme se přemístili do svatyně kruhového přístřešku s keltskými bohy, kde nám pan průvodce o Keltech vypravoval. Po cestě do svatyně jsme viděli zvířata, která mohli Keltové chovat – volka, husy, ovečky, prasata. Bylo super, že jsme si u ohně vyrobili placky, které jsme ochutnali a ochutnali, co Keltové jedli. Nakonec jsme se převlékli za Kelty a ukázali si jejich zbraně, nářadí a jiné prapodivné věcičky. Byl to příjemně strávený den.

Mandaly

tvoření z přírodnin

Lenka Smolová

Na hodině výtvarné výchovy jsme se třídou 6.A opustili lavice a vydali se tvořit ven. Naším úkolem bylo nasbírat různé přírodniny - listy, větvičky, šišky nebo květy a z nich vytvořit mandalu.

Každý z nás si vybral svoje místo a začal skládat vlastní obrazec. Postupně vznikly krásné a originální mandaly.

Příroda nám poskytla spoustu inspirace a práce na čerstvém vzduchu nás všechny bavila.

Duchové z kelímků

potěšili seniory

Mgr. Miriam Mitvalská

Halloween se blíží a naše 7. B se rozhodla, že ho oslaví tvořením. V hodině výtvarné výchovy vznikla celá parta roztomilých duchů – a věřte, povedli se skvěle! Protože jsme chtěli svými výtvary udělat radost i dalším, nabídli jsme je lanškrounskému Domovu pro seniory, který právě hledal obrázky na výstavu. Společně s podzimními stromy tak duchové našich žáků putovali potěšit babičky a dědečky.

A čím že jsou duchové tak zvláštní? Vyrobili jsme je z obyčejných kelímků od jogurtů. Zkrátka i z maličkostí může vzniknout velká radost!

Týden se Španěly

V pondělí jsme se seznámili s osmi žáky a jejich učitelkami, kteří k nám přijeli ze Španělska. Měli jsme spolu hodinu tělocviku a také fyzikální dílny. Odpoledne šli Španělé s některými žáky z 8. ročníku na procházku Lanškrounem a vystoupali i na radniční věž.

V úterý jsme jeli vlakem do Olomouce do Pevnosti poznání. Luštili jsme hlavolamy, učili jsme se o vesmíru, bavili jsme se a prohlíželi si další věci.

Ve středu jsme vyráběli ze sádry odlitky zkamenělin. V matematických dílnách jsme řešili sirkové rébusy. Odpoledne Španělé navštívili Litomyšl.

Ve čtvrtek jsme měli ekologické úkoly, kde jsme luštili dopis a pak plnili úkoly spojené s poznáváním stromů, hmyzu nebo stop zvířat. Také jsme skládali potravní řetězce z kelímků, dávali jsme je na sebe a vytvořili takové pyramidy. Experimentovali jsme během chemických pokusů. Ve výtvarné výchově jsme barvili odlitky zkamenělin.

V pátek jsme získané vědomosti otestovali v Kahootu, zhodnotili jsme celý týden, měli jsme videokonferenci s dalšími dětmi ze Španělska a rozloučili jsme se.

Zuzana Jansová, VI.B

Líbil se mi výlet do Olomouce do Pevnosti poznání a nákupy v Šantovce.

Aneta Jadrná, VI.B

Líbilo se mi, že jsme se hned skamarádili.

Nela Berky, VI.B

Celý výlet se Španěly byl super, moc se mi to líbilo.

Lucie Klímová, VI.B

Mně se líbilo, že jsme se nehádali.

Užila jsem si, jak jsme pomáhali Španělům.

Eliška Dolečková, VI.B

Nejvíce se mi líbily ekologické úkoly, kde jsme luštili.

Alena Řehořová, VI.B

Volba povolání na SOŠ a SOU Lanškroun

Mgr. Miriam Mitvalská, Petra Chlupová

Vybraní žáci osmých tříd měli dne 3. listopadu 2025 možnost navštívit místní Střední odbornou školu a Střední odborné učiliště Lanškroun v rámci projektu Volba povolání.

Celé dopoledne se žákům věnoval pan učitel Vladimír Mazák, který je nejprve provedl po škole, ukázal jim učebny i dílny jednotlivých oborů, které se zde vyučují. Poté je zavedl do dílny nástrojařů, kde si mohli vyrazit vlastní minci a následně do ní vyvrtat otvor na CNC stroji.

Žáci se dozvěděli podrobnější informace o studijním oboru Nástrojař, včetně možnosti placené praxe v okolních firmách. Během programu mohli pokládat panu učiteli otázky nejen k tomuto oboru, ale také k dalším oblastem, které je na škole zajímaly.

Celé dopoledne se setkala s velmi kladným ohlaselem a někteří žáci již nyní zvažují studium právě na této škole.

Děkujeme panu učiteli Mazákovi za vstřícnost a příjemně strávené dopoledne.

Exkurze žáků do Zoo Praha

Mgr. Tereza Krsková

Dne 14. října a 21. října absolvovali žáci tříd 8.A, 8.B a 8.C vzdělávací exkurzi do Zoo Praha. Z důvodu vysokého počtu účastníků se skupina rozdělila a nejdříve jela polovina 8.A a celá 8.B a následně jel zbytek třídy 8.A a celá 8.C.

Cílem návštěvy bylo doplnit výuku přírodopisu o přímé pozorování zvířat a seznámit žáky se zásadami jejich ochrany. Během prohlídky zaujala většinu studentů především expozice goril, dále červené pandy a také voliéry s různými druhy ptáků.

Exkurze do Zoo Praha proběhla velmi dobře a žáci se vraceli plní zážitků a s plnými břichy. Tentokrát nám ani neujel přestupný vlak.

Přírodovědný klokan 2025

Soutěž v přírodovědných oblastech

Mgr. Jana Kernová

Univerzita Palackého v Olomouci, hlavní organizátor této soutěže, opět vytvořila pro soutěžící z 8. a 9. tříd 24 zajímavých úloh napříč fyzikou, matematikou, přírodopisem a chemií. Soutěžící řešili ve 40 minutách uzavřené úlohy (vybírali z nabídek řešení) bez použití kalkulaček či tabulek. Mnohým účastníkům klokana se vyplatila taktika neriskovat ztrátu bodů, když při nejistotě výsledku raději nevolili žádnou variantu z nabízených odpovědí.

Všem řešitelům děkuji za účast a blahopřeji třem nejúspěšnějším z 8. tříd:

- Michal Knápek, VIII.C
- Mikuláš Frebort, VIII.B
- Jiří Holub, VIII.A

Malá ukázka z letošního zadání přírodovědného klokana:

1. Vyber nesprávné tvrzení o sopečné činnosti.

- A. Sopky mohou vznikat i pod hladinou
- B. Ze sopečného popela následně vznikají úrodné půdy.
- C. Sopečná činnost může vytvářet nová pohoří a ostrovy.
- D. Sopky často vznikají na rozhraní litosférických desek.
- E. Láva je tvořena roztavenými horninami, které se nachází pod zemským povrchem.

2. Chovatel má na farmě zásobu krmiva, která by stačila pro 120 prasat na 40 dní. Po 10 dnech prodal 40 prasat. O kolik dní déle mu zbývající zásoba krmiva vydrží?

- A. o 5 dní
- B. o 10 dní
- C. o 15 dní
- D. o 20 dní
- E. o 25 dní

Matematické soutěže

Mgr. Iveta Kantorová

Pythagoriáda

V pátek 17. října se na naší škole konalo školní kolo matematické soutěže Pythagoriáda. V šestých ročnících byly nejúspěšnější Eliška Dolečková a Natálie Jaskó, které se s 10 body staly úspěšnými řešitelkami a postupují do okresního kola v Ústí nad Orlicí. V rámci 8. ročníků zvítězili Michal Knápek, Tomáš Kukula a Jiří Holub a mezi žáky 9. ročníku byli nejlepší Tereza Bartošíková a Jakub Tůma.

PIŠQWORKY

I letos jsme se vypravili na oblastní kolo soutěže PIŠQWORKY, tentokrát 5. listopadu do Zábřehu na Moravě. Naše dvě družstva – BABIČKOVSKÁ TAKTIKA (Mikuláš Frebort, Tina Kyselová a Petr Procházka) a NECK HURT GUYS (Matěj Arban, Matyáš Javorek a Dan Kutnar) prošla do druhého kola z prvních míst ve svých skupinách. Nakonec se družstvo BABIČKOVSKÁ TAKTIKA probojovalo na celkové 3. místo a postoupilo do krajského kola. Všem blahopřejeme.

IT-SLOT: Skvělý úspěch našich žáků!

Mgr. Miriam Mítvalská

Školní kolo letošního ročníku soutěže IT-SLOT, která prověřuje znalosti z informatiky, logiky a matematiky, proběhlo v celé České republice v týdnu od 16. do 23. října 2025. Zúčastnil se ho rekordní počet 18 306 žáků z 293 základních škol.

Na naší škole projevilo o soutěž zájem 45 žáků z osmých a devátých ročníků a také jedna odvažná žákyně ze sedmé třídy. Všichni soutěžili s velkým nasazením a výsledky překonaly veškerá očekávání – šest našich žáků se probojovalo mezi 50 nejlepších z celé republiky a tím si zajistili postup do hlavního pražského kola.

Do hlavního kola se může nominovat maximálně 50 žáků z celé ČR, takže jejich úspěch je opravdu mimořádný.

Díky těmto skvělým výsledkům jsme si nejen udrželi, ale dokonce vylepšili loňské 1. místo v žebříčku TOP 10 základních škol s nejvyšším průměrným počtem bodů na žáka – 20,09 bodů.

Za zmínku také stojí, že všichni naši soutěžící se umístili v první třetině z celkového počtu účastníků, což svědčí o jejich poctivé přípravě a talentu.

Všem žákům gratulujeme k výborným výsledkům a držíme jim palce do hlavního kola, které se uskuteční 3. prosince 2025 v Praze.

Naši úspěšní soutěžící:

- 1. místo – Jiří Holub (8. A)
- 18. místo – Viktorie Břízová (9. B)
- 21. místo – Petr Chládek (9. A)
- 26. místo – Beáta Šemberová (8. B)
- 42. místo – Matyáš Jílek (8. C)
- 49. místo – Jakub Motyčka (8. C)

Trocha environmentální výchovy

Mgr. Martina Fiebigerová, recyklohrani.cz

Sběr vysloužilých mobilů aneb Starý mobil pro Remobil

V prosinci a lednu proběhne již tradiční sběr vysloužilých mobilních telefonů, a to díky společnosti Remobil. Pokud tedy budete mít doma mobil, který již vůbec nevyužijete, můžete ho odevzdat ve škole do sběrného boxu, a to v kabinetě jazyků u mě (M. Fiebigerová), případně na 1. stupni můžete předat paní učitelce třídní. Recyklací starých mobilů se šetří především nerostné bohatství jako jsou např. vzácné kovy. Koho téma mobilních telefonů zajímá, může se podívat do sekce EKOabecedy na webu Recyklohraní – najdete zde mnoho zajímavých informací, ale i úkolů.

Za odevzdané mobily opět získáváme body do naší celoroční soutěže – tentokrát je to 10 bodů za kus. Předem děkuji všem, kdo se do sběru zapojí.

Druhý osvětový úkol: Tiskařská dílna aneb Také inkoustové náplně a tonery je potřeba recyklovat

Prostřednictvím tohoto úkolu mají žáci možnost seznámit se se základními informacemi o tisku, tiskárnách, třídění a recyklaci inkoustových náplní a tonerů do laserových tiskáren. Partnerem úkolu je společnost Cart4Future. K dispozici je na webu krátké tematické video a také několik aktivit, které rozvíjí kreativitu, ale i hledání způsobů řešení náročnějších úkolů. Aktivity jsou opět přizpůsobené pro žáky 1. i 2. stupně. Za splnění úkol do konce prosince můžeme získat až 500 bodů a já věřím, že se do tohoto úkolu aktivně zapojíme.

Kvíz: Z historie tisku

Dnes zde máme netradiční kvíz o historii. Odpovědi najdeš na webu Recyklohraní, když si prostuduješ Obecné informace k úkolu Tiskařská dílna. Nebo si prostě tipni. Tak s chutí do toho!

1. První počátky tisku směřují do Číny, kde vznikly deskové tisky. Netisklo se však pomocí tiskařského lisu, čímž se tato metoda stala nepříliš efektivní, a proto se dále výrazněji nerozšířila. Tipneš si, ve kterém to bylo století?
A. 9. století
B. 10. století
C. 11. století
2. Do Evropy se tisk rozšířil až mnohem později. Zde byl již používán moderní tiskařský lis a dřevěné desky. Za vynálezce moderního knihtisku je považován Johannes Gutenberg. Víš, kdy to bylo?
A. ve 14. století
B. v 15. století
C. v 16. století
3. Dalším krůčkem blíže k tiskárně, jak ji známe dnes, byl vynález psacího stroje. Vynálezcem byl Angličan Henry Mill. Koncept byl patentován již roku 1714. K jeho sestrojení a uvedení do provozu došlo ale mnohem později. Tipni si, kdy to bylo.
A. 1748
B. 1788
C. 1808
4. Sestrojení a uvedení psacího stroje do provozu je připisováno italskému vynálezci Pellegrinu Turrimu. Uhodnete, jakou měl motivaci k sestrojení tohoto stroje?
A. sláva a uznání
B. peníze
C. slepá přítelkyně
5. První laserovou tiskárnu sestrojil v USA roku 1971 inženýr firmy XEROX Gary Starkweather. Zařízení se jmenovalo Xerox 9700 a nabízelo oboustranný černobílý tisk. Komerčně dostupná byla až roku 1977. Byla obrovská a náklady na její výroby byly 5000 dolarů. Tipni si, kolik stran dokázalo zařízení vytisknout za 1 minutu.
A. 120
B. 60
C. 20

Advent a EKO kalendář

Zdroje: ekokalendar.cz, mixit.cz (obrázek tubusu)

2. prosince slavíme Giving Tuesday – světový den štědrosti a dobrých skutků, který vznikl jako protipól nákupního šílenství na Black Friday. Nestihli jste dobrý skutek vykonat? Nevadí! Na dobré skutky není nikdy pozdě a vlastně k tomu žádný speciální den nepotřebujeme. Každý i sebemenší projev štědrosti se počítá.

3. prosince je Den vytváření dárků. Tento den vyzývá ke kreativě! Využijte, co doma máte a vytvořte originální a osobní dárek či přáníčko. Využít můžete staré krabice, obrázky z různých obalů, přírodní materiály, usušené listy či květiny. Dáreček můžete vložit třeba do starého tubusu od slaných či sladkých dobrot, který stačí nazdobit. Pokud rádi kuchtíte, můžete vytvářet jedlé dárečky! Naložit sýr do sklenice, upéct vánoční sušenky nebo třeba s rodiči vytvořit pečený čaj. Fantazii se meze nekladou a své blízké určitě potěšíte.

10. prosince si připomínáme Mezinárodní den práv zvířat. Lidé sdílejí svou planetu s mnoha druhy různých tvorů. Jsou to ale právě lidé, kteří by si měli neustále připomínat, že všechna zvířátka si zaslouží, aby se s nimi zacházelo důstojně, s respektem a péčí. Zvířata mají právo na život bez újmy, krutosti či zanedbávání. Ochranou jejich práv můžeme pomoci vytvořit soucitnější a spravedlivější svět.

Chcete zvířátkům pomáhat? Pro začátek můžete třeba zajít do útulku Pet Heroes a potěšit nějakého osamělého pejska procházkou – srdečně zvu 20. prosince na Štěkání a mňoukání na Ježíška!

20. prosinec je Dnem lidské solidarity, a to od roku 2005, kdy jej vyhlásilo OSN (Organizace spojených národů). Solidarita by měla být základním kamenem vztahů mezi národy ve 21. století. Tento den by si měly vlády různých zemí připomínat dodržování mezinárodních dohod. Cílem je také zvýšit povědomí o solidaritě a podpořit diskuze o hledání způsobů udržitelného rozvoje a vymýcení chudoby.

Přeji vám všem krásný předvánoční čas bez stresu a shonu a užijte si vánoční svátky plné pohody, barev, vůní, chuti a lásky v kruhu rodiny.

Novinky z Pet Heroes

Mgr. Martina Fiebigerová a Martina Milarová (Pet Heroes)

Štěkání a mňoukání na Ježíška

Advent je v plném proudu a vánoční svátky před námi. Ne každý ale má to štěstí trávit vánoční čas se svou rodinou. Přijďte udělat radost útlukáčkům, kteří zatím tu svou rodinku nenašli a čekají. I malé skutky mají totiž velký smysl.

Akce se uskuteční v sobotu 20. prosince, a to od 9 hodin v areálu Střední školy zemědělské a veterinární Dolní Třešňovce 17. Čeká vás pohodová atmosféra, voňavý čaj a cukrovíčko a hlavně radost, vrtění ocásků a naděje na lepší zítřky.

Můžete se přijít jen podívat a vše si prohlédnout, pomazlit se s útlukáčky, jít s pejskem na procházku a donést třeba nějaký ten dáreček. Ale kdo ví, třeba zde potkáte i partáka pro život.

A co můžete přinést? Kvalitní granulky, konzervy, kapsičky, kočkolit, hračky, ale i praktické věci jako dezinfekce, rukavice, prostěradla nebo ručníky. Každá pomoc se počítá.

Všichni se v útulku již těší na vaši návštěvu, energii a chuť pomáhat. Děkujeme, že společně pomáháte vytvořit Vánoce, jaké mají smysl.

Štěkání a mňoukání na Ježíška

20. 12. 2025 od 9:00 v útulku Pet Heroes Lanškroun

Přijďte společně oslavit Vánoce s pejsky a kočičkami, kteří je nemohou trávit se svou vlastní rodinou.

Můžete vyrazit na procházku, projít si útulek, pomazlit si kočičky nebo se na cokoliv zeptat.

Čím jim můžete udělat radost?
Dezinfekční a úklidové přípravky, granulky, konzervy, kapsičky, salámky nebo paštičky, kočkolit, odpadkové pytle, deky,

SCAN ME!
Více informací o akci

Charitativní akce Pečeme pro Andrého a Jassmin

I my jako škola bychom rádi pejskům pomohli. Společně napečeme cukrovičko, které si pak žáci budou moci ve škole ve formě balíčků zakoupit. Loňská akce měla obrovský úspěch a my neměli po 10 minutách co prodávat. Letos máme v plánu napéct tedy více dobrot! O termínu vás budeme včas informovat přes web školy i Bakaláře. Tentokrát bychom rádi podpořili dva svěřence útulku – útulkového veterána Andrého a nově přijatou fenečku Jassmin.

André - energický sportovec

André je v útulku již neuvěřitelných 1400 dní! Čekal v útulku tak dlouho, že již stačil zestárnout. Je mu již 11 let. Dříve mu hledání nového domova ztěžovalo to, že potřeboval opravdu spoustu mentální i fyzické aktivity. Nyní už je to starší pán, takže vyloženě sportovec k sobě již nepotřebuje, ale na svůj věk je i tak docela aktivní. Pokud hledáte parťáka pro společný výlet či třeba i krátký běh, může být André pro vás tím pravým parťákem. André musí brát léky na cushing (hormonální porucha) a hledá zkušeného majitele bez dalších zvířat a malých dětí. Chceme ho naší akcí dostat do povědomí lidí – to by bylo, aby se ten správný páníček nenašel.

◀ André

◀ Jassmin

Jassmin – stroj na štěňata

Jassmin byla přijata na konci října ve velmi špatném stavu. Fenečka sloužila svému majiteli jako zdroj obživy. Dokola mu rodila štěňata (desítky štěňat) a on je vesele prodával (i předčasně). A lidé bohužel kupovali, aniž by viděli, jak vypadají a žijí rodiče.

Jassmin je ve zbědovaném stavu po porodu a péči o štěňátka. Je bolavá, má zničené břicho a také psincový kašel, který ji velmi vysiluje. Má proleženiny a mléčné žlázy v hrozném stavu. Bohužel při rentgenovém vyšetření se zjistilo, že má poškozené plíce a zvětšené srdce.

Jassmin teď bude potřebovat hodně klidu a odpočinku, aby její tělíčko zvládlo bojovat.

A my jí držíme pěsti!

Vánoční pokrmy našich předků

Mgr. Miloslav Janků

Příprava černého kuby

Vánoce na zámku Vranov nad Dyjí

Vánoce považujeme za největší svátky roku. Jinak tomu nebylo ani v minulosti s tím rozdílem, že převažovala křesťanská tradice. Tomu také odpovídaly zvyky a volba vánočních pokrmů. V mém příspěvku se přeneseme do doby před 200 roky, tedy do 19. století a nahlédneme na vánoční tabule našich předků.

Štědrým dnem končí adventní období, přibližně 22 až 28 dnů, přísného půstu a čekání na Štědrý den, narození Ježíše Krista. Pro toto období je typická řada zvyků a obyčejů, kterými si lidé zpříjemňovali a zkracovali období do Štědrého dne. Zachovávali střídmost v jídle a pití, pravidelně navštěvovali kostel, dodržovali zákaz tance, zpěvu a zábavy. Samozřejmě také zákaz porušovali, ale výjimečně. Většina našich předků půst dodržovala.

Štědrovečerní večeři končilo období odříkání a nastala hostina. Tradiční menu se krajově lišilo podle oblastí a zámožnosti rodiny. Mělo však společného jmenovatele. Na stole se neservírovalo maso. Místo masa dominovaly luštěniny, obilniny, houby a sušené ovoce, oplatky s medem a česnekem, polévka bramboračka, kaše krupičná a hrachová. Střídmost a jednoduchost byla typická v chudých rodinách. Snahou byla příprava večeře skládající se z 9 chodů, pouze ze surovin, které měli naši předci k dispozici. Porce nebyly velké. Na stole nesměla chybět žádná plodina pěstovaná v hospodářství, což mělo zabezpečit dobrou úrodu v příštím roce. Naši předci si mnohem více uvědomovali, jak jsou závislí na přírodním prostředí. Štědrovečerní večeře byla mnohem více o symbolech, které i v dnešní době lidé také přejímají, ale bez hlubší znalosti jejich významu.

Výjimku tvořily šlechtické a bohaté měšťanské rodiny, jež začaly staré tradice opouštět mnohem dříve než obyvatelé venkova. O Štědrém večeru připravovaly různé druhy masa s přílohami, dorty, cukroví, exotické ovoce, pily alkohol a kávu. V 19. století se v bohatých rodinách ujímá dnes již tradiční ryba-kapř za hlavní pokrm. Příprava se krajově lišila, obdobně přílohy a nově se připravovala i rybí polévka. Co se objevilo v měšťanských domácnostech v 19. století, se pozvolna uchytilo na venkově.

Tradiční venkovská večeře začínala kouskem chleba nebo domácí oplatkou s medem, někdy s česnekem, bylinkami, jimž se připisovala ochranná moc. Poté se podávala polévka, nejčastěji hrachová, čočková, houbová nebo bramborová, později rybí. Hlavním jídlem byly zapečené nákypy s houbami, známé jako hubník, kuba. Starými obřadnými pokrmy byly kaše, například prosná, jáhlová, krupičná nebo hrachová. Nezbytné bylo sušené ovoce, často i vařené a krajově upravované s různým kořením pod názvem muzika. To vše doplňovala jablka a ořechy. Na závěr se pilo pivo, pálenka, později čaj nebo punč s vánočkou či závinem. V 19. století se i v chudších domácnostech začalo objevovat drobné zdobené pečivo levných receptů podle finančních možností domácností.

Většina pamlsků, které zdobily vánoční stromeček a stoly našich předků v 19. století, upadla téměř v zapomnění. Lidové pochoutky, tradiční vánoční cukroví je i dnes nejžádanější. Díky tradičním receptům předávaných z generace na generaci se téměř v každé domácnosti vyskytují vyzkoušené a ověřené recepty, podle nichž si můžeme vánoční cukroví připravit. Recepty na cukroví a jejich názvy se krajově lišily, obdobně i dnes. Ze sedmero tradovaných druhů vánočního cukroví připomenou některé názvy: kutelky (peciválky), medáky, domácí přítel, oříšková kolečka M. D. Rettigové, čokoládové lodičky, zavařeninové cukroví, sněhové hubinky.

Z tradičních vánočních pokrmů uvedu přípravu několika jídel:

Zavařeninové cukroví

Náleží k poměrně snadným receptům na přípravu vánočního cukroví. Na vál posypaný cukrem přidáme 10 dkg strouhaných nebo mletých oloupaných mandlí, 25 dkg moučkového cukru, ½ lžičce citronové šťávy a stejné množství citronové kůry, na špičku nože skořici, 2 lžičce šípkové, malinové či jiné zavařeniny. Vypracujeme těsto, rozválíme na placku a formičkami vykrajujeme různé tvary, které ještě posypeme krystalovým cukrem. Můžeme vykrajovat nožem úzké proužky a ty svinovat do spirálek, trubiček nebo kornoutků a ozdobit polevou. Zavařeninové cukroví se nepeče, ale suší na prkénku nebo na povoskovaném plechu. S ohledem na sušení, je vhodné cukroví připravit dostatečně předem.

Muzika

Tradiční vánoční dezert muzika připravíme ze sušeného ovoce (jablka, švestky, hrušky), citronu, koření (badyán, hřebíček dle chuti, kousek celé skořice a vanilka), cukru, trochy rumu, mandlí, vlašských ořechů a rozinek. Sušené ovoce s citronovou kůrou rozvaříme, můžeme prolisovat a případně zahustit strouhaným perníkem. Nakonec přidáme cukr, citronovou šťávu, rum, spařené oloupané mandle, vlašské ořechy a rozinky. Necháme v chladnu odpočinout i několik dnů. Dříve se muzika připravovala 21. prosince, kdy si v katolickém kalendáři připomínáme svátek sv. Tomáše, a proto se jí říkalo tomáškový kompot.

Pučálka

Dříve byla jídlem i pochoutkou. Přípravuje se z celého neloupaného hrachu namočeného ve slané vodě, v níž se nechá přes noc stát, aby změkkl a nabobtnal. Poté se odloží v misce na teplé místo na 2-3 dny klíčit. Po vyklíčení (vypučení-odtud název pokrmu) se upraží na omastku, většinou na sádle a podává se slazený medem, cukrem, nebo osolený a opeřený. Upražit je možné i na sucho. Podáváme s pečivem.

Kuba

Se nazýval černý kuba, patří k tradičním pokrmům a v řadě domácností se připravuje dodnes. V hrnci uvaříme vyprané kroupy. Ve druhém hrnci podusíme na másle a cibulce nakrájené sušené houby. Obsahy obou hrnců smícháme, dochutíme majoránkou, kmínem, solí, pepřem a česnekem. Promíchanou směs na vymaštěném pekáči v troubě upečeme.

Nabídka vánočních pokrmů na slavnostním stole byla bohatá, ale je třeba si uvědomit, že ne každý si mohl dopřát bohatý stůl. Řada rodin si více než plného vánočního stolu užívala vánoční neopakovatelné atmosféry, kterou dokázaly i ve skromných podmínkách vytvořit. Vánoce nebyly o jídle, nakupování, množství dárků, jídla a pití.

Před koncem letošního roku čtenářům našeho školního časopisu Běda přeji radostné prožití vánočních svátků, šťastné vykročení do nového roku 2026, zdraví a štěstí.

Černý kuba

Vánoce ve skanzenu

Vánoce ve skanzenu

Vánoce ve skanzenu

Rozhovor

s Gabrielou Vogelovou, třídní učitelkou v V.B

Můžete nám blíže představit sebe a svoji rodinu?

Jsem třídní učitelkou 5. ročníku na zdejší škole. Konkrétně 5.B, která je pokračováním série B v mé školní profesi. Nikdy jsem totiž nebyla třídní učitelkou třídy s označením A.

Jmenuji se Gabriela Vogelová, a i když si někteří povšimnou podobnosti příjmení s německým slovem, jsem Češka.

Vyrůstala jsem v Bruntále, jenž je mému srdci stále velmi blízký.

Má rodina pochází částečně z Jeseníků, částečně z vesničky přes kopec od Lanškrouna. Je poměrně velká a mladá. Díky tomu, že mým rodičům ještě nebylo 50 let, měla jsem možnost poznat všechny své prababičky a jednoho pradědu. Ten tu s námi byl do mých začátků ve školství v roce 2022.

Co by se dalo považovat za zajímavost je to, že jsem z dvojčat. (Jsem o 6 minut mladším dvojčetem.) Má sestra už má děti, tudíž jsem i hrdou tetou jednoho modrookého energického zrzka a jednoho malého Pterodaktyla. :D Mladší synovec je sice oproti bráchovi pomalejší v motorice, ale hlasově je velmi dobře vybaven.

Mou nynější úzkou rodinu tvoří můj partner Jakub a náš tříletý kocour Thorin. Oba se mnou sdílí domácnost, ale všichni jasně víme, že naši domácnost vlastní náš kocour. Je to zlatíčko, které se však umí stát i absolutistickým vládcem, takže máme doma veselo.

S jakými pocity jste vstupovala na naši základní školu?

Na zdejší školu jsem nastupovala se strachem i očekáváním. Strachem z toho, jak jiná škola bude oproti mému dřívějšímu působišti a jak mě přijmou moji žáci a kolegové.

Očekáváním lepší organizace a vedení.

Vzpomínáte ráda na školní léta?

Na školní léta vzpomínám neskutečně ráda, jelikož mě učení bavilo a stále baví. Jak na základní, tak na střední škole jsem se potkala s úžasnými učiteli, od kterých čerpám inspiraci ve svém profesním životě.

Teď už můj kamarád Karel (učitel 3.-5.ročníku) byl neskutečným inovátorem. Mohli jsme v hodinách mít bonbóny a žvýkačky bez cukru, přát si na narozeniny ze 3 možností – strašidelné hodinky, vtipné hodinky či hry na učitele v libovolné hodině.

Díky mé sestře vymyslel i učení pod lavicí, ale o tom někdy příště.

Můj druhý vzor Mgr. Valach (naš „Valda“) mi dal to, že je důležitý přátelský přístup k žákům, ale také si stále držet i učitelkou přisrčenost. Taktéž byl velkou oporou při mé maturitě, kdy při ústních zkouškách držel palce a ujišťoval člověka v tom, že neplácá hlouposti. Dodnes tvrdím, že by mi nevadilo si tu maturitu zopakovat, a to jsem si opravdu netahala otázky, co bych si přála.

Jaké bylo Vaše vysněné povolání?

U mě se to neskutečně střídalo. V dětství jsem chtěla být veterinářka a zpěvačka. Veterina padla tím, že sice miluju zvířata, ale nezvládla bych je humánně usmrctvat. Zpěv je stále můj velký koníček, ale zjistila jsem, že nemám potřebu být slavná. Hlavně - talent není pro umělecké povolání všechno.

Nakonec to skončilo tím, že bych chtěla pracovat s dětmi.

Co děláte ve volném čase? Máte nějakého koníčka?

Koníčků mám mnoho. Přemýšlím, zda vůbec jmenovat všechny ...

Trochu navážu na předchozí otázku s tím, že velkým koníčkem je hudba. Konkrétně hra na kytaru a zpěv, kterým se věnuji od 6 let.

Dále přírodu, ať už její focení nebo procházky do přírody. Túry jsou oblíbenou náplní mého léta.

Když mám čas, velmi ráda sáhnu po knize, které mám ráda od dětství. Dodnes dokážu ponocovat do tří ráno s knihou a samozřejmě si to pak ráno velmi vyčítám.

Skrze literaturu mám ráda i psaní básní, které jsou pro mě filtrem pro těžší období. Ráda do nich vypisuju své pocity a následně se člověku uleví.

Taktéž mám tvůrčího ducha, tudíž mě baví vyrábět všemožné věci jako dekorace, dárky, ale i materiály do hodin.

Zakončím to asi pečením, které miluju a nenávidím zároveň. Mám ráda výsledek, méně ráda mám proces, u kterého se pravidelně naštvu a lítají slova, která zde nelze publikovat. Ale má to smysl, jelikož peču většinou na oslavy blízkých.

Co Vám vadí na ostatních lidech?

Začnu citátem od Einsteina. „Pouze dvě věci jsou nekonečné: vesmír a lidská hloupost. U té první si tím však nejsem tak jist.“

Chci tím říci, že lidská hloupost je opravdu věc, která mi na lidech velmi vadí. Ať už se koukne na silnice, komunikaci, vztahy, influency... Bohužel zastávám názor, že hloupost vládne dnešnímu světu.

Také mi vadí neupřímnost. Sebe sama považuji za velmi upřímnou a neumím moc lhát. V pokeru či žolíkách by mě každý porazil, jelikož neskryju ani to, že vyhrávám. :D

Zažila jste někdy nějaký trapas?

Myslím si, že trapasy jsme si zažili každý z nás. Bohužel ten, který mě napadá, není publikovatelný, i když má souvislost se školou.

Můžu sdílet věc, která asi není úplně trapasem, ale mám za to, že se nad ní člověk pousměje.

V rámci adaptačního pobytu v 1. ročníku střední školy se velmi rychle utvořily skupinky holek a kluků. Co nás v té době se spolužačkami velmi zaujalo, byl spolužák, který měl věčně kalhoty v polovině zadnice. Nešlo tak přehlednout tropické trenky s nápisem „I am king.“ na zadku. Dalším poutačem bylo to, že spolužák je měl nejméně 3 dny po sobě, takže jsme o tom samozřejmě začali vést diskuse. K jedné z nich se nachomýtl náš učitel, který nám řekl: „Ale holky, nepomlouvejte. Co víte, má patery stejné.“ Samozřejmě jsme se byly mírně zaskočené, že to pan učitel slyšel, ale nakonec jsme se nad tím zasmály.

PS: Záhada trenek zůstala neodhalena.

Jaké je Vaše životní krédo?

Věc, kterou mi vštěpoval pradědeček - být hodným člověkem v dnešním zlém světě.

Co byste vzkázala žákům naší školy?

Užívejte si školní léta, jelikož jsou stále obdobím bez větších starostí. Dejte šanci novým zkušenostem, knihám i přátelství.

Znáte nějaký školní časopis?

Nebo je ten náš první, s nímž jste se setkala?

Znám školní časopis z mého předchozího pracoviště. Byl sice plný zajímavých témat, ale oproti tomuto časopisu nebyl jistě tolik interaktivní.

A nyní stručně:

Oblíbené jídlo:

sushi

Oblíbená filmová pohádka:

Rebelka

Oblíbený film:

Počátek

Oblíbený autor (kniha) z dětství:

Thomas Brezina – Klub Tygrů

Oblíbený autor (kniha):

Henri Loevenbruck – Vlčice dívka

Oblíbený herec/herečka:

Jason Statham

Oblíbený zpěvák/zpěvačka:

Demi Lovato

Oblíbený předmět ve škole:

Český jazyk – literatura/sloh

Děkujeme za rozhovor.

Okénko do světa deskových her

Martina Komrsková

Hamouni

Počet hráčů: 3-6

Doporučený věk: od 8 let

Herní doba: 30 min

Les je plný zvířátek a všechna chtějí nasbírat zásoby na zimu. Které party se to povede?

Karetní hra Hamouni je velmi jednoduchá. Pomocí karet zvířat sbíráte různé druhy surovin a kdo jako první nasbírá 5 surovin stejného typu, vyhrává hru.

Nejprve se promíchají všechny zásoby a vytvoří se z nich dobírací balíček. Každý z hráčů dostane sadu karet se zvířátky a 3 karty zásob. Zásoby se položí na stůl před sebe tak, aby na ně každý dobře viděl. Pak se již jen zvolí první hráč a můžeme začít.

Na začátku kola si každý hráč ze své party zvířat vybere tajně 2, s nimiž toto kolo bude hrát a položí si je před sebe lícem dolů. Vybírá si je na základě jejich schopností, protože každý tvor umí něco jiného.

Veverka – vezmete si z hromádky zásob jednu k sobě.
Mýval – vezmete si jednu surovinu od některého hráče.
Křeček – pokud ho máte před sebou, zabráni mývalovi v krádeži vaší suroviny.
Svišť – kopíruje efekt vedle položené karty (kromě bobra).
Bobr – pokud někdo otočí bobra, musí ho otočit i ostatní hráči, pokud ho mají před sebou. Když nikdo jiný mít bobra nebude, tento hráč si vezme 3 karty zásob z balíčku. Pakliže se s bobrem objeví ještě někdo, tak 1 kartu zásob z balíčku si vezme každý, kdo bobra u sebe nemá.

Hráči se tedy střídají v tazích. Odkryjí jednu ze dvou karet, vyhodnotí její schopnost a hraje další hráč. Ve chvíli, kdy všichni hráči mají před sebou obě zvířátka odhalená, vezmou si je k sobě a opět si vyberou dvě. Hra pokračuje, dokud jeden z hráčů nenashbírá 5 stejných surovin. Mezi surovinami najdeme různé druhy oříšků a semínek.

Čekají nás dlouhé zimní večery a hra Hamouni je natolik rychlá a jednoduchá, že ji za večer zvládnete i několikrát. A uvidíte, že zábavy je u ní tolik, že vás jen tak neomrzí.

Kvíz:

1. Kolik karet zásob si vezmu, pokud jsem jediný člověk s bobrem?
2. Jaký počet zásob od stejného druhu musím nasbírat?
3. Kolik karet zvířátek si položím při hře před sebe?
4. Pro kolik hráčů je hra určena?
5. Jakou vlastnost má mýval?

Kvíz o zimní přírodě

Vojtěch Krátký, VIII.B ZŠ Dobrovského

1. Který pták často zůstává přes zimu v Česku a navštěvuje krmítka?
A. Kukačka obecná
B. Sýkora koňadra
C. Vlaštovka obecná
D. Čáp bílý
2. Co dělají ježci během zimy?
A. Loví ryby
B. Staví si hnízda na stromech
C. Spí
D. Stěhují se na jih
3. Jak se nazývá zimní spánek medvědů?
A. Migrace
B. Hibernace
C. Estivace
D. Aktivace
4. Jak se nazývá forma vody, která pokrývá zem v zimě?
A. Mlha
B. Sníh
C. Rosa
D. Ledovec
5. Které stromy si v zimě nenechávají jehličí?
A. Smrk
B. Borovice
C. Modřín
D. Jedle
6. Proč některá zvířata přes zimu spí?
A. Protože je málo potravy
B. Aby se vyhnula predátorům
C. Kvůli teplu
D. Aby si odpočinula
7. Které zvíře mění v zimě barvu srsti na bílou?
A. Srnec obecný
B. Divoké prase
C. Liška obecná
D. Zajíc bělák
8. Jak se nazývá období, kdy rostliny v zimě odpočívají?
A. Dormance
B. Vegetace
C. Kvetení
D. Fotosyntéza
9. Jak se nazývá zmrzlá rosa na trávě a stromech?
A. Námraza
B. Kroupy
C. Ledovec
D. Sníh
10. Který savec má v zimě hustou srst, aby se zahřál?
A. Prase divoké
B. Vlk obecný
C. Jelen evropský
D. Srnec obecný

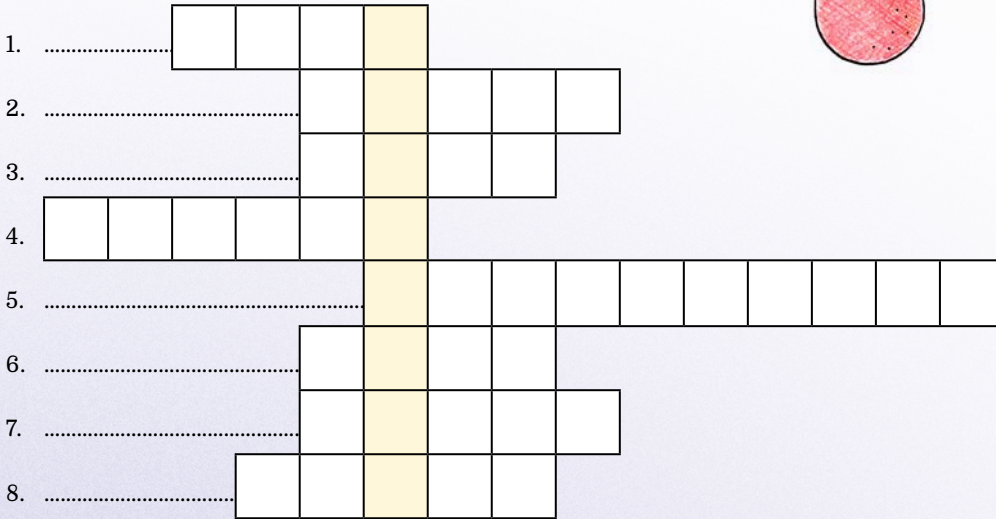
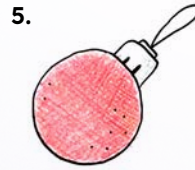
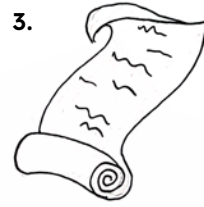
Najdi sedm rozdílů

Veronika Ševčíková, VII. B

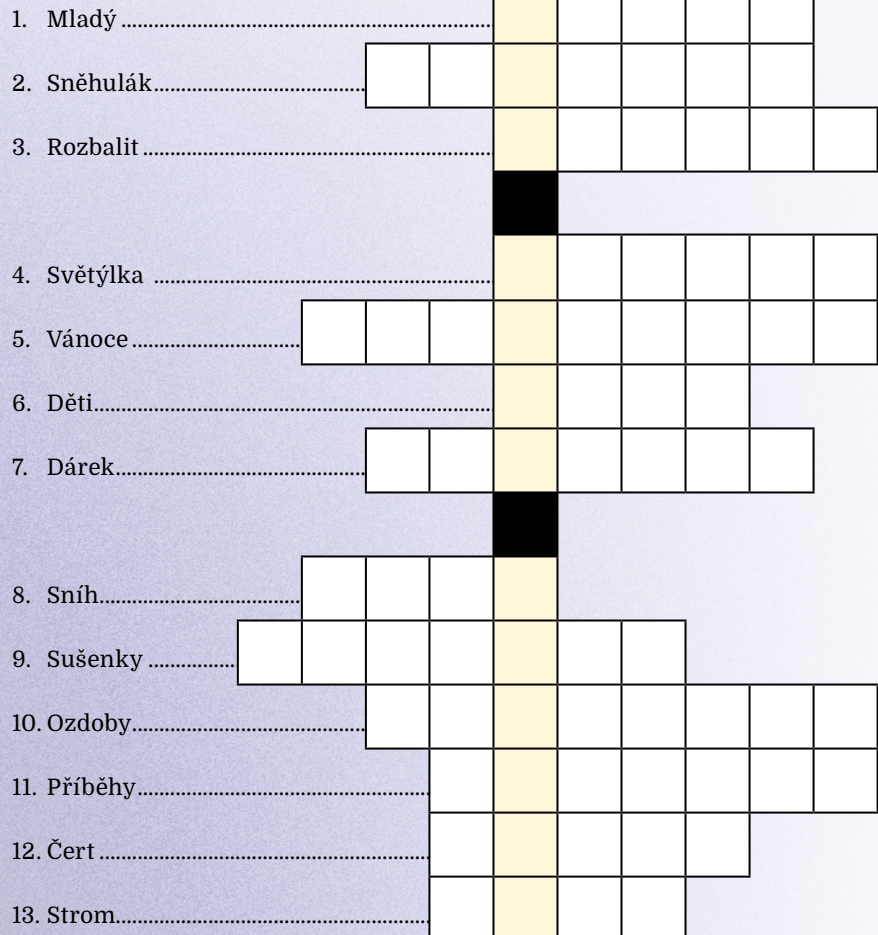
Anglická obrázková luštěnka

Veronika Ševčíková, VII.B

Anglická vánoční luštěnka

Šimon Šembera, VIII.B

Německá zimní luštěnka

Hung Vu Manh, VIII.B

1. Švýcarsko.....										
2. Hvězda.....										
3. Stuha										
4. Perník										
5. Kalendář										
6. Věvec.....										
7. Dárek.....										
8. Světlo.....										
9. Betlém.....										
10. Ozdoby.....										
11. Svíčky										

Zimní luštění pro zahřátí

Natálie Mítvalská, V. A

1. Pletenec, který se peče nejen na Vánoce										
2. Kdo žije v iglů										
3. Oslava konce roku										
4. V jaké zemi je velké teplo.....										
5. Skládačka z kostek.....										
6. Jaký zvuk vydává koza										
7. Druhé vyjmenované slovo po V										
8. Jezdí se na nich v zimě.....										
9. Kde bydlí krtek.....										
10. Co jíme pro zdraví.....										
11. Peče se to před Vánocemi										
12. Druh skřítky.....										

Výherci z minulého čísla:

Lambada, str. 2

- Gabriela Fibikarová, III.A
- Vendy Minářová, III.A
- Jana Řehořová, IX.A

Obrázek na vybarvení 1. stupeň, str. 3

- Alžbětka Carvanová, III.A
- Ella Horáčková, IV.B
- Ester Dolníčková, I.B

Obrázek na vybarvení pro 2. stupeň, str. 3

- Kritýna Hácová, IX.A

Okénko do světa deskových her, str. 22

1) 104, 2) 1994, 3) 66, 4) 4, 5) 2-10

- nikdo se nezúčastnil

Kvíz: Vajglobrání, str. 24

1) B, 2) C, 3) C, 4) A, 5) C

- Lukas Pazderka, V.B

Hmyzí kvíz, str. 28

1) A, 2) A, 3) B, 4) B, 5) C, 6) B, 7) B, 8) C, 9) B, 10) C

- Matouš Kovář, II.A
- Gábi Fibikarová, III.A
- Alice Šponarová, II.A

Anglická obrázková luštěnka, str. 29

Spooky

- Vojta Klemeš, II.A
- -Jana Řehořová, IX.A
- -Jiří Krátký, I.B,
ZŠ Dobrovského

Matematická luštěnka pro chytré hlavy, str. 29

Podzim je tu

- Matouš Kovář, II.A
- Jana Řehořová, IX.A
- Alice Šponarová, II.A

Anglická luštěnka na Halloween, str. 30

Trick or treat

- Gábi Fibikarová, III.A
- Alice Šponarová, II.A
- Jana Řehořová, IX.A

Nakažlivá osmisměrka, str. 30

Bakterie dělají mejdan v nose

- Karolína Kučerová, II.A
- Šimon Novotný, IV.B
- Anna Sofie Beková, V.A

Německá luštěnka, str. 31

Taschenlampe

- Kristýna Hácová, IX.A
- Lukas Pazderka, V.B
- Gábi Fibikarová, III.B

Natálčina luštěnka, str. 31

Podzimní tvoření

- Josef Bouška, II.A
- Vojta Klemeš, II.A
- Matouš Kovář, II.A

i

Všechna řešení soutěží
vhazujete do Bédovy schránky
do středy 4. února 2026.

Pozor: U každého řešení soutěže
nezapomeňte napsat své jméno,
příjmení a třídu, poznačte i název
soutěže, kvízu či tajenky.

Toto i starší vydání časopisu můžete
zhlédnout na www.zsbs.cz/casopis-beda

Své příspěvky můžete posílat také
na náš e-mail beda@zsbs.cz

Školní časopis Běda vychází 4x do roku. Vydává: Základní škola Lanškroun,
B. Smetany 460, 563 01 Lanškroun, IČO: 61234176, E-mail: beda@zsbs.cz
Vydáno v Lanškrouně dne 11. prosince 2025. Uzávěrka dalšího čísla
je středa 4. února 2026. Tisk zajišťuje: TG TISK s. r. o., 5 května 1010,
563 01 Lanškroun. Evidenční číslo: MK ČR E 22723.